

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły/placówki, siedziba **Waldorfska Szkoła Podstawowa im. C. K. Norwida w Bielsku-Białej**, ul. Poczтовая 22, 43-309 Bielsko-Biała.
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły/placówki: Agata Wejtko.
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: Śląski Kurator Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice.
4. Imię i nazwisko kontrolującego: Bożena Walaszczyk.
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: 24 maja 2018 r., DK-BB.5533.2.68.2018
6. Termin rozpoczęcia i zakończenia kontroli: 29-30 maja 2018 r.
7. Tematyka kontroli (zgodna z przepisami art. 55 ust. 2 w związku z art. 176 ust. 2 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe – (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.): **spełnianie warunków określonych w art. 14 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe przez szkołę niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej i zgodność jej statutu z obowiązującymi przepisami prawa.**

Kontrola została przeprowadzona na podstawie pisma Ministra Edukacji Narodowej (nr DPPI-WIT.4028.68.2018.JJ z 16 maja 2018 r.) w sprawie wydania opinii w związku z wnioskiem Związku Szkół i Przedszkoli Waldorfskich w Polsce o nadanie ww. szkole uprawnień szkoły publicznej. Zakres kontroli podporządkowano zapisom z decyzji MEN nr DJE-OP.4000.17.2015.AK z 8 kwietnia 2015 r., określającej warunki funkcjonowania szkoły w związku z art. art. 14 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe ze szczególnym uwzględnieniem realizacji podstawy programowej oraz ramowych planów nauczania w kontekście zgodności z przepisami prawa.

8. Czynności kontrolne:

dokonano analizy dokumentacji:

- wpis do ewidencji szkół niepublicznych oraz zmiany powstałe po wpisie,
- decyzja MEN dotycząca warunków funkcjonowania szkoły,
- decyzja - uzyskanie uprawnień szkoły publicznej,
- statut,

Parafa dyrektora

mi

parafa kontrolującego

Woj

- szkolny zestaw programów nauczania, oprac. Adam Winiarczyk
- rozkłady materiału z tzw. epok i przedmiotów we wszystkich klasach, ze szczególnym uwzględnieniem klas realizujących nową podstawę programową i ramówki: I, IV i VII,
- szkolny plan nauczania na rok 2017/2018
- księga uczniów,
- ewidencja wydanych legitymacji szkolnych i kart rowerowych,
- dzienniki poszczególnych oddziałów, w tym przedszkolnego, świetlicy, rewalidacji, zajęć dodatkowych, w tym z pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- arkusze ocen i księgi arkuszy ocen
- protokoły rady Kolegium Nauczycielskiego WSP,
- orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny,
- dokumenty potwierdzające kwalifikacje nauczycieli;

dokonano przeglądu bazy szkoły i wyposażenia,

przeprowadzono ankietowanie 11 nauczycieli,

obserwowano zajęcia wychowania przedszkolnego (60 minut) oraz 3 tzw. lekcje główne (110 minut każda) w klasie I, IV i VII

przeprowadzono rozmowy z:

- dyrektorem szkoły,
- zastępcą dyrektora (zapis w statucie szkoły § 28 ust. 4).

9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

Podstawy prawne funkcjonowania szkoły. Waldorfska Szkoła Podstawowa im. C. K. Norwida w Bielsku-Białej, prowadzona przez Stowarzyszenie Wolna Szkoła Waldorfska w Bielsku-Białej, ul. Pocztowa 22, która rozpoczęła działalność 1 września 1995 roku, uzyskała wpis do ewidencji szkół niepublicznych 3 lipca 1995 roku na podstawie pisma nr OW.017.12/95, wydanego przez Kuratora Oświaty w Katowicach, a na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej nr DKO-0145-3/95/DC z 7 lutego 1995 roku uzyskała uprawnienia szkoły publicznej. Szkoła obecnie działa na podstawie decyzji MEN z 8 kwietnia 2015 roku (nr DJE-OP.400.17.2015.AK), dotyczącej zachowania uprawnień szkoły publicznej bez uznania jej za eksperymentalną. Ww. pismo określa szczegółowe warunki funkcjonowania Waldorfskiej Szkoły Podstawowej im. C. K. Norwida w Bielsku-Białej.

Statut obowiązujący w szkole od 1.12.2017 r. został nadany szkole przez Kolegium Nauczycielskie WSP 30.11.2017 roku.

Statut. Statut Waldorfskiej Szkoły Podstawowej im. C. K. Norwida w Bielsku-Białej, obowiązujący od 1.12.2017 r., uchwalony przez Kolegium nauczycielskie 30.11.2017 r. zawiera wszystkie elementy wskazane w art. 172 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe (*t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.*). Podstawy prawne statutu i jego części poświęconej organizacji oddziału przedszkolnego są nieaktualne, niepełne lub oznaczono niewłaściwe publikatory („Ustawa z 14 grudnia 2016 r. - prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 ze zm., poz. 60 ze zm.”). Przykładowo wpisano tylko rozporządzenie - podstawa programowa z 2017 r., pomijając z 2012 r., nieaktualne rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych, a także: „Rozporządzenie MENiS z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 15 stycznia 2009 r.)”. W § 54 ust. 5 ww. statutu umieszczono błędny zapis, pochodzący z poprzedniej podstawy programowej wychowania przedszkolnego: „Rozkład dnia ustalony przez dyrektora na wniosek nauczyciela prowadzącego oddział przedszkolny uwzględnia zasady ochrony zdrowia i higieny pracy oraz oczekiwania rodziców, przy czym zachowane są następujące proporcje:

- 1) co najmniej jedna piąta czasu przeznaczona jest na zabawę (w tym czasie dzieci bawią się swobodnie, przy niewielkim udziale nauczyciela);
- 2) co najmniej jedną piątą czasu dzieci spędzają w ogrodzie szkolnym lub na spacerze (organizowane są gry i zabawy ruchowe, obserwacje przyrodnicze, prace gospodarcze, porządkowe i ogrodnicze itd.);
- 3) jedną piątą czasu zajmują różnego typu zajęcia dydaktyczne;
- 4) pozostały czas – dwie piąte czasu nauczyciel dowolnie zagospodarowuje (w tej puli czasu mieszczą się czynności opiekuńcze, samoobsługowe, organizacyjne i inne)”. Zacytowany fragment jest niezgodny z załącznikiem nr 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017

Parafa dyrektora

Lle,

parafa kontrolującego

Wol

r., poz. 356). Dyrektor zobowiązała się do podjęcia natychmiastowych działań w celu usunięcia nieprawidłowości w zapisach statutowych.

Programy nauczania. Realizacja podstawy programowej. W szkole działa oddział przedszkolny i po jednym oddziale szkoły podstawowej od klasy I do VII (łącznie 86 dzieci w dniach kontroli). Zgodnie z rozdziałem I § 2 ust. 2 Statutu Waldorfskiej Szkoły Podstawowej imienia Cypriana Kamila Norwida w Bielsku-Białej w szkole realizuje się *program szkolny przygotowywany przez nauczycieli Szkoły, pod kierunkiem Stowarzyszenia, w oparciu o pedagogikę waldorfską i założenia programowe szkół waldorfskich zaakceptowane przez ministra właściwego do spraw oświaty. Integralnymi częściami powyższego programu szkolnego są: założenia dotyczące organizacji pracy, założenia wychowawcze, zasady Wewnętrzzszkolnego Systemu Oceniania uczniów oraz programy nauczania uwzględniające zasady pedagogiki waldorfskiej i podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych.* Dokumentem regulującym realizację programów nauczania i podstawy programowej jest „Szkolny zestaw programów nauczania dla klas 1-6” opracowany przez Adama Winiarczyka, stosowany we wszystkich waldorfskich szkołach podstawowych w Polsce. Zapisano w nim istotę, cele, główne metody pracy oraz treści nauczania z przedmiotów, np.: język polski, matematyka, geometria, rysunek form, geografia, nauka o minerałach, historia, biologia, fizyka, malowanie, wychowanie fizyczne, języki obce, prace ręczne, muzyka. Ww. dokument nie zawiera żadnych treści związanych z kształceniem umiejętności w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnej. Nauczyciele realizujący cykle kształcenia, nazywane epokami (od 1 do kilku tygodni) w czasie codziennych lekcji głównych (110 minut) oraz poszczególne przedmioty przygotowują rozkłady materiału, a zastępca dyrektora sprawdza realizację ich i podstawy programowej kształcenia ogólnego, co potwierdzają zapisy w dziennikach ze stycznia 2018 r. W wyniku przeprowadzonej wśród 11 nauczycieli anonimowej ankiety, dotyczącej realizacji podstawy programowej uzyskano następujące wyniki: Na pytanie, jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności, nauczyciele odpowiedzieli:

1. Sprawne komunikowanie się w języku polskim.	
Na wszystkich lekcjach	10 nauczycieli
Na mniej niż połowie lekcji	1
2. Sprawne komunikowanie się w językach obcych nowożytnych.	
Na wszystkich lekcjach	3

Parafa dyrektora

Wz.

parafa kontrolującego

WZ

Na większości lekcji	2
Na połowie lekcji	1
Na mniej niż połowie lekcji	2
Na żadnej lekcji	1
Brak odpowiedzi	1
3. Sprawne wykorzystywanie narzędzi matematyki w życiu codziennym, a także kształcenie myślenia matematycznego.	
Na wszystkich lekcjach	4
Na większości lekcji	3
Na połowie lekcji	1
Na mniej niż połowie lekcji	3
4. Poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł.	
Na wszystkich lekcjach	4
Na większości lekcji	6
Na połowie lekcji	1
5. Kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki, w tym programowanie.	
Na wszystkich lekcjach	1
Na większości lekcji	1
Na połowie lekcji	1
Na mniej niż połowie lekcji	5
Na żadnej lekcji	3
6. Rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych.	
Na większości lekcji	5
Na połowie lekcji	1
Na mniej niż połowie lekcji	4
Na żadnej lekcji	1
7. Praca w zespole i społeczna aktywność.	
Na wszystkich lekcjach	6
Na większości lekcji	4
Na mniej niż połowie lekcji	1
8. Aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.	

Na wszystkich lekcjach	3
Na większości lekcji	1
Na połowie lekcji	3
Na mniej niż połowie lekcji	4

Wyniki przeprowadzonej ankiety dla nauczycieli wskazują na ich deklaracje świadczące o powszechności kształtowania następujących umiejętności uczniów: sprawne komunikowanie się w języku polskim, poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł oraz praca w zespole i społeczna aktywność. Najbardziej w opinii nauczycieli kształcona jest umiejętność kreatywnego rozwiązywania problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki, w tym programowanie. Z nauczycielskich ankiet wynika, że realizują oni wszystkie cele podstawy programowej oraz zadania z niej wynikające za wyjątkiem przygotowania uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu. Wypowiedzi nauczycieli wskazują na systematyczne wykorzystywanie różnych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej. Żaden nauczyciel nie wskazał, że wykorzystuje zalecane wyposażenie pracowni. Respondenci zadeklarowali różnorodne sposoby monitorowania osiągnięć uczniów, najczęściej: stwarzanie uczniom możliwości zadawania pytań i sprawdzanie, sprawdzanie, w jaki sposób uczniowie wykonują zadania, a najbardziej: odnoszenie się do wyników konkursów lub olimpiad oraz posługiwanie się indywidualną dokumentacją każdego ucznia. Z oświadczeń dyrektora i jego zastępcy wynika, że monitorowanie i diagnozowanie odbywa się też systematycznie w czasie cotygodniowych spotkań Kolegium Nauczycielskiego. Nauczyciele w ankiecie wskazali sposoby wykorzystania w swojej pracy wniosków z analizy osiągnięć uczniów. Najczęściej wymieniali: wydłużanie czasu na opanowanie treści/nabycie umiejętności, z którymi większość uczniów sobie nie radzi, zmienianie/modyfikacja metod i form pracy, różnicowanie zadań i wymagań stawianych poszczególnym uczniom, informowanie ucznia o tym, co robi dobrze, co wymaga poprawy, jak się uczyć. Tylko 1 uczyca wskazał, że modyfikuje narzędzia pomiaru i kryteria oceniania.

Obserwacja w oddziale przedszkolnym pozwala stwierdzić, że zadania wykonywane przez dzieci pozwalają im na demonstrowanie i zastosowanie nabytej wiedzy i umiejętności oraz ich wykorzystanie w zabawie. W czasie zajęć nauczyciel zrealizował następujące zadania podstawy programowej wychowania przedszkolnego: wsparcie całościowego rozwoju dziecka, wspieranie wielokierunkowej aktywności, tworzenie warunków umożliwiających swobodny rozwój, zabawę i odpoczynek, zapewnienie przedszkolakom poczucia

bezpieczeństwa, wzmacnianie poczucia wartości, oryginalności, indywidualizmu, samodzielności, wzmacnianie potrzeby tworzenia relacji osobowych i uczestnictwa w grupie, tworzenie sytuacji do rozwijania nawyku dbania o zdrowie i sprawność fizyczną, a także wspieranie mechanizmów uczenia się dziecka. Podczas zajęć nauczyciel kształtował następujące umiejętności wskazane w podstawie programowej: samodzielne wykonywanie czynności samoobsługowych i higienicznych, wykonywanie różnych form ruchu, nazywanie i rozpoznawanie wartości, komunikowanie się z dziećmi i osobami dorosłymi, posługiwanie się poprawną polszczyzną, eksperymentowanie graficzne farbami. Ucząca systematycznie monitorowała osiągnięcia dzieci poprzez pytania, wypowiedzi przedszkolaków, sprawdzanie sposobu wykonania zadań i zrozumienia poleceń przez dzieci, przekazywanie informacji zwrotnej. Podczas zajęć nauczyciel różnicował zadania i wymagania stawiane poszczególnym dzieciom i dostosował tempo pracy do indywidualnych potrzeb dzieci. Obserwacja dowiodła wykorzystania przez nauczyciela wielu wskazanych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego warunków i sposobów jej realizacji, np.: realizacja głównych celów rozwoju i edukacji oraz kluczowych zadań nauczyciela przedszkola, stosowanie zalecanych metod pracy, aranżacji przestrzeni, wyposażenia, pomocy dydaktycznych, a także zalecanych formy aktywności i przygotowanie dzieci do nauki czytania i pisania.

Obserwacje w 3 oddziałach szkolnych pierwszego i drugiego etapu edukacyjnego pozwalają stwierdzić realizację wszystkich celów określonych w podstawie programowej, np.: wprowadzanie uczniów w świat wartości, budowanie relacji społecznych, wzmacnianie poczucia tożsamości w różnych wymiarach, formowanie u uczniów poczucia godności własnej i innych, rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia. Nauczyciele realizowali następujące zadania określone w podstawie programowej: wprowadzanie uczniów w świat literatury i wyposażanie w kompetencje czytelnicze, zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, edukacja zdrowotna, nabywanie kompetencji społecznych. W czasie żadnej obserwacji nie zauważono stwarzania uczniom warunków do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem informatyki, edukacji medialnej, przygotowania uczniów do korzystania z Internetu. Obserwacje w klasach, realizujących nową podstawę programową, wskazują na kształtowanie najważniejszych umiejętności za wyjątkiem wykorzystania metod i narzędzi wywodzących się z informatyki, w tym programowania. Zadania wykonywane przez uczniów pozwalały im na demonstrowanie nabytej wiedzy, zastosowanie umiejętności i pojęć, rozumowanie, używanie dowodów, argumentowanie na podstawie analizy faktów oraz złożone rozumowanie. Działania nauczycieli pozwalają stwierdzić, że wykorzystali oni różnorodne warunki i sposoby

realizacji podstawy programowej: cele, zadania, organizacja, wyposażenie, pomoce dydaktyczne, formy aktywności uczniów. Uczący monitorowali nabywanie wiadomości i umiejętności przez każdego ucznia przez zadawanie pytań i danie takiej możliwości uczniom, informacje zwrotne od uczniów, sprawdzanie sposobu wykonania zadań i zrozumienia poleceń, wykorzystanie różnych narzędzi diagnostycznych. Obserwacje zajęć w oddziałach szkoły podstawowej pozwalają stwierdzić, że w czasie ich trwania były kształtowane następujące kompetencje kluczowe:

- 1) porozumiewanie się w języku ojczystym, ponieważ nauczyciele stwarzali sytuacje, w których uczniowie skutecznie komunikowali się między sobą i z uczącym, słuchali i czytali ze zrozumieniem, wyrażali swoje myśli, uczucia, opinie, interpretowali pojęcia i fakty;
- 2) porozumiewanie się w języku obcym, ponieważ nauczyciele stwarzali sytuacje, w których uczniowie słuchali ze zrozumieniem;
- 3) kompetencje matematyczne i naukowo-techniczne, ponieważ nauczyciele stwarzali sytuacje, w których uczniowie liczyli, szacowali, stosowali miary, posługiwali się terminami matematycznymi, badali, dociekali, argumentowali, wnioskowali, posługiwali się danymi naukowymi, przyborami i narzędziami, wykorzystywali matematyczny sposób myślenia, stosowali modele;
- 4) umiejętność uczenia się, ponieważ nauczyciele stwarzali sytuacje, w których uczniowie samodzielnie docierali do informacji, przetwarzali je i przyswajali, zarządzali czasem, czerpali z doświadczenia własnego i innych, dzielili się wiedzą i umiejętnościami, oceniali swoją pracę, szukali wsparcia i wykorzystywali dotychczasowe doświadczenie w uczeniu się;
- 5) kompetencje społeczne i obywatelskie, ponieważ nauczyciele stwarzali sytuacje, w których uczniowie wykazywali gotowość do poszanowania wartości i prywatności innych osób, nabywali umiejętności radzenia sobie ze stresem i frustracją, wykazali się empatią, wypracowywali kompromis, wykazali się poczuciem obowiązku, budowali poczucie tożsamości lokalnej, regionalnej, państwowej i szkolnej;
- 6) przedsiębiorczość, ponieważ nauczyciele stwarzali sytuacje, w których uczniowie zgłaszali i realizowali własne pomysły, planowali i organizowali zadania własne i zespołowe, aktywnie włączali się w realizację zadań, analizowali i oceniali efektywność realizowanych zadań;
- 7) świadomość i ekspresja kulturalna, ponieważ nauczyciele stwarzali sytuacje, w których uczniowie poznali dzieła kultury, budowali świadomość lokalnego i narodowego dziedzictwa kulturowego, kształtowali wrażliwość i przyjemność

z odbioru dzieł sztuki oraz wyrażali się poprzez różnorodne środki z ujawnieniem swoich talentów.

W żadnej z klas nie zaobserwowano kształtowania kompetencji informatycznych.

Powyższe informacje pozwalają stwierdzić, że w roku szkolnym 2017/2018 realizowana jest większość zadań szkoły, wynikających z podstawy programowej, zgodnie rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977 ze zm.) dla klasy II, III, V i VI i rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 356) dla klasy I, IV i VII. Nie są realizowane zadania kształtowania kompetencji w zakresie informatycznym, co potwierdzi analiza realizacji ramowych planów nauczania, przedstawiona poniżej.

Cykl kształcenia, plany nauczania.

Nauczanie w szkole jest prowadzone w ramach zajęć blokowych metodą kształcenia zintegrowanego, przy realizacji treści podstawy programowej na koniec etapu edukacyjnego. Od klasy pierwszej prowadzone jest nauczanie dwóch języków: język angielski i język niemiecki. W klasach I-III w wymiarze po dwie godziny tygodniowo, a od klasy IV język angielski w wymiarze 3 godzin tygodniowo, a język niemiecki 2, co stanowi większą liczbę godzin niż przewidują przepisy o ramowych planach nauczania. W bieżącym roku szkolnym w klasie I nie są prowadzone zajęcia z edukacji informatycznej, a w klasach II i III zajęcia komputerowe; w klasie IV nie prowadzi się zajęć z informatyki, a w klasie V zajęć komputerowych w wymiarze 1 godziny tygodniowo, co jest niezgodne z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 204 ze zm.) oraz z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 roku w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017 poz. 703). Obowiązek stosowania ww. zapisów rozporządzenia wynika z decyzji MEN nr DJE-OP.400.17.2015.AK z 8 kwietnia 2015 roku: „minimalny wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacji wczesnoszkolnej oraz minimalny wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą w II etapie edukacyjnym – jest

taki, jaki obowiązuje dla szkół publicznych". W klasach I - V nie ma edukacji z zakresu kształcenia umiejętności komputerowych/informatycznych, która rozpoczyna się dopiero w klasie VI w wymiarze dwóch godzin tygodniowo i w kolejnych klasach zaplanowano także po 2 godziny tygodniowo „zajęć komputerowych”. Dyrektor i zastępca dyrektora oświadczyły, że jest to związane z założeniami edukacji waldorfskiej, żeby jak najpóźniej wprowadzać dzieci w świat komputerów i informatyki. Nie zaplanowano w bieżącym roku szkolnym dla klasy IV historii, co osoby zarządzające szkołą wyjaśniły, że treści są realizowane w czasie tzw. lekcji głównych, tworzących cykle kształcenia od tygodnia do kilku tygodni (nazywane epokami). Stwierdzono w czasie kontroli zbyt małą liczbę godzin w zakresie nauczania języka polskiego w klasach IV-VI, co zostało wyjaśnione jak powyżej. W klasie VII na realizację fizyki i chemii przeznaczono za małą liczbę godzin, co również zostało wyjaśnione jak powyżej i dyrektor zadeklarowała, że do końca bieżącego roku szkolnego zaplanuje jeszcze dodatkowe godziny w zakresie fizyki i chemii.

Szkoła realizuje zajęcia edukacyjne z wyjątkiem kształcenia komputerowo/informatycznego w cyklu nie krótszym oraz w wymiarze nie niższym niż łączny wymiar obowiązkowych zajęć edukacyjnych określony w ramowym planie nauczania szkoły publicznej. Z języków obcych i zajęć o charakterze artystycznym zaplanowano większą liczbę godzin niż to wynika z przepisów. Brak zajęć komputerowych/informatyki narusza zapisy załączników nr 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 204 ze zm.) i rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017 r. poz. 703).

Klasyfikowanie i promowanie uczniów oraz przeprowadzanie egzaminów i sprawdzianów. Z zapisów w statucie (rozdział III § 5 ust. 1) wynika, że *ocenie służy zarówno wspieraniu procesu uczenia się, jak i ustalaniu standardów. Wspieranie procesu uczenia się dostarcza nauczycielowi i uczniowi informacji zwrotnej, określa obszary i potrzeby, na których trzeba się skupić, ustala odpowiednie zadania dla nauczyciela jak i dla ucznia, charakteryzuje podejście ucznia, jego postawę, zachowanie i zdolności w kontekście jego ogólnego rozwoju. Jest to formatywny, opisowy, stale się rozwijający i postępujący stopniowo, odpowiadający na konkretną sytuację, jakościowy sposób oceniania. Druga forma oceniania dostarcza ilościowych danych odpowiadających osiągnięciom, stwierdza, co uczeń umie lub może, a co nie, umożliwia selekcję i jest zwykle stosowana jako forma zewnętrznej moderacji.* Decyzją Ministerstwa Edukacji Narodowej DKO-0145- 3/95/DC z dn. 07.02.1995r.: „Szkoła, zgodnie z przyjętymi założeniami szkoły

waldorfskiej, ocenia, promuje i klasyfikuje uczniów według kryteriów opracowanych dla szkół waldorfskich. Na życzenie rodziców lub w przypadku przechodzenia ucznia do innej szkoły, uczeń musi zostać oceniony, klasyfikowany i promowany według powszechnie przyjętych przepisów na podstawie dokumentacji przebiegu nauczania". Ocenianie opisowe funkcjonuje w klasach od I do VI, a w klasie VII i w przyszłym roku także w klasie VIII (zapis w statucie § 15 ust. 1) oprócz funkcjonującego cały rok szkolny oceniania opisowego uczniowie otrzymują oceny numeryczne bieżące, śródroczne, roczne i końcowe, co potwierdzają zapisy w dziennikach. Kserokopie świadectw uczniów kończących szkołę w poprzednich latach świadczą o stosowaniu tej zasady. Wyżej opisany sposób oceniania ma za zadanie przygotowanie ucznia do funkcjonowania na kolejnym etapie edukacyjnym poza szkołą waldorfską. Jak wynika z zapisów w dziennikach ocenianie ma charakter systematyczny, a wypowiedzi dyrektora i jego zastępcy wskazują, że uczniowie są obligowani do uzupełniania braków i poprawiania prac pisemnych, a cotygodniowe spotkania Kolegium Nauczycielskiego dają możliwość bieżącej analizy postępów i trudności każdego ucznia. Kolegium nauczycielskie uchwałą zatwierdza wyniki klasyfikacji śródrocznej, np. uchwała nr 1/2018/RK z 25.01.2018 r. i rocznej, np. 2/2017/RK z 19.06.2017 r. Skontrolowano dokumentację 2 egzaminów poprawkowych [REDAKTION] i stwierdzono nieprawidłowości w ich zorganizowaniu i dokumentowaniu: w składzie komisji pracowało tylko dwóch nauczycieli, co było niezgodne z obowiązującym wówczas § 18 ust 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (*Dz. U. z 2015 poz. 843*); w protokole egzaminu poprawkowego [REDAKTION] nie wpisano zadań egzaminacyjnych w części ustnej, co jest niezgodne z § 18 ust 7 pkt 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (*Dz. U. z 2015 poz. 843*), do protokołu egzaminu poprawkowego [REDAKTION] nie dołączono pisemnej pracy ucznia, co jest niezgodne z § 18 ust 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (*Dz. U. z 2015 poz. 843*). Ww. braki nie skutkują wydaniem zaleceń, ponieważ uczeń [REDAKTION] zasady klasyfikowania i promowania takie jak w szkołach publicznych mają zastosowanie w przypadku kończenia nauki w szkole waldorfskiej, zgodnie z decyzją MEN z 8 kwietnia 2015 roku (nr DJE-OP.400.17.2015.AK).

Szkoła wydaje świadectwa waldorfskie promocyjne, które zawierają ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych, uwzględniającą poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań dla danego etapu edukacyjnego oraz wskazującą potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przewyższaniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień. W sytuacji przechodzenia ucznia do innej szkoły lub jej ukończenia wydawane jest także świadectwo na druku państwowym z ocenami numerycznymi zgodnie z obowiązującą skalą ocen z zajęć edukacyjnych i zachowania.

Oceny bieżące, śródroczne i roczne klasyfikacyjne mają charakter opisowy w formie określonej w statucie szkoły. Na zakończenie nauki w szkole podstawowej oraz w przypadku przechodzenia ucznia do innej szkoły zasady klasyfikowania i promowania są zgodne z zasadami obowiązującymi w szkole publicznej.

Dokumentacja przebiegu nauczania. Zgodnie z zapisem w decyzji MEN z 8 kwietnia 2015 roku (nr DJE-OP.400.17.2015.AK): „szkoła prowadzi dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla szkół publicznych”, Waldorfska Szkoła Podstawowa ma następujące dokumenty: księgę uczniów, papierowe dzienniki lekcyjne dla wszystkich oddziałów i świetlicy, prowadzone także w formie tradycyjnej dzienniki zajęć dodatkowych i specjalistycznych, arkusze ocen uczniów, zgodne z obowiązującymi wzorami, np.: 53a, symbol: MEN-I/37a/2 w klasie I i dokumentację dotyczącą klasyfikowania uczniów wskazaną powyżej. Ponadto założono w formie segregatorów księgi arkuszy uczniów, którzy ukończyli szkołę lub ją opuścili w danym roku szkolnym zgodnie z zapisami rozporządzenia. Szkoła prowadzi rejestr wydanych legitymacji szkolnych i kart rowerowych. Wymienione powyżej dokumenty sporządzane są zgodnie z obowiązującymi przepisami za wyjątkiem dzienników, w których wpisano PESELE uczniów, a nie zapisano adresów emailowych rodziców lub opiekunów, co jest niezgodne z § 8 ust 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (*Dz. U. z 2017 r poz. 1646*). Sprostowania błędu i oczywistej pomyłki dokonuje się niezgodnie z § 25 ust. 3 ww. rozporządzenia, ponieważ brakuje daty i/lub czytelnego podpisu osoby dokonującej sprostowania. Dyrektor i zastępca zadeklarowali, że niezwłocznie wprowadzą zmiany, by dokumentacja była w pełni zgodna z obowiązującymi przepisami.

Dokumentacja przebiegu nauczania jest zgodna z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 stycznia 2017 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych

Parafa dyrektora

parafa kontrolującego

i innych druków szkolnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 170 ze zm.) i w dużej części zgodna z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 1646).

W związku z kształceniem w szkole dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dodatkową dokumentację szkoły stanowi indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, który jest zgodny z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1578). Uczeń realizuje zgodnie z prawem dwie godziny zajęć rewalidacyjnych, jednak w dzienniku tych zajęć wpisano czas ich trwania 45 minut, a powinny trwać 60 minut. Dyrektor i jego zastępca oświadczyli, że ww. zajęcia trwają godzinę zegarową, tylko nauczyciel błędnie wpisał informacje do dziennika.

Kadra pedagogiczna.

Zgodnie z decyzją MEN z 8 kwietnia 2015 roku (nr DJE-OP.400.17.2015.AK) szkoła na funkcję wychowawców każdego oddziału, prowadzących tzw. lekcje główne (codziennie 110 minut), zatrudnia nauczycieli posiadających wyższe wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne oraz ukończone (lub w trakcie nauki) studia podyplomowe z zakresu edukacji niezależnej ze specjalizacją pedagogiki waldorfskiej (Uniwersytet Warszawski, Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji, edukacja niezależna, specjalizacja szkolna w pedagogice waldorfskiej). Losowo wybrano do kontroli nauczycieli przedmiotów:

[REDAKCYJNE] i stwierdzono, że w dokumentacji kadrowej szkoły nie ma dokumentów świadczących o przygotowaniu pedagogicznym uczącego [REDAKCYJNE] zgodnym z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2017 r. poz. 1575) oraz dokumentów świadczących o ukończeniu przez jednego z uczących [REDAKCYJNE]

[REDAKCYJNE] studiów wyższych i przygotowaniu pedagogicznym, zgodnych z rozporządzeniem jw. Dyrektor oświadczyła, że prowadzący lekcję [REDAKCYJNE] jest świetnym specjalistą, potrafiącym atrakcyjnie dla uczniów prowadzić zajęcia, a na jego lekcjach zawsze jest obecna ona albo zastępca dyrektora. Oświadczyła także, że nauczyciel [REDAKCYJNE] ma wyższe wykształcenie i przygotowanie pedagogiczne.

Baza szkoły. Szkoła użytkuje dzierżawione pomieszczenia zabytkowej willi przy ulicy Pocztowej w Bielsku-Białej. Oddziałowi przyporządkowana jest jedna sala dydaktyczna, wyposażona w meble, tablicę, pomoce dydaktyczne (ekologiczne), kąciki lektur. Uczniowie mają dostęp do szkolnej biblioteki, w której są przechowywane laptopy wykorzystywane przez uczniów klasy VI i VII oraz hali sportowej Rekord, położonej niedaleko siedziby szkoły. Zajęcia prowadzone są także na terenie przyszkolnego ogrodu i na terenach rekreacyjnych. W szkole nie zaobserwowano pracowni, np. fizycznej, chemicznej. Dyrektor poinformowała, że w związku z powstaniem ośmioletniej szkoły podstawowej i koniecznością realizowania badań laboratoryjnych, doświadczeń uczniowie wychodzą na warsztaty/pokazy np. do Bielskiej Szkoły Przemysłowej.

Wyposażenie szkoły oraz obiekty, z których korzystają uczniowie zapewniają realizację podstawy programowej dla pierwszego etapu edukacyjnego i stwarzają możliwości jej realizowania na drugim etapie edukacyjnym, co jest zgodne z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (*Dz. U. z 2012 r., poz. 977 ze zm.*) i rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (*Dz. U. z 2017 r., poz. 356*).

Szkoła mogła zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 stycznia 2017 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (*Dz. U. z 2017 r., poz. 170 ze zm.*), wydawać świadectwa, i będzie mogła to robić na zakończenie bieżącego roku szkolnego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (*Dz. U. z 2018 r. poz. 939*), ponieważ ma dwie metalowe pieczęcie urzędowe, wytworzone przez Mennicę Państwową.

Podczas kontroli jako źródła informacji wykorzystano obserwacje, dokumenty udostępnione przez dyrektora szkoły oraz oświadczenia i informacje wskazanych w protokole osób, które dysponują wiedzą w danej sprawie. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny nie jest

uprawniony do kwestionowania oświadczeń i składanych przez osoby dorosłe, świadome konsekwencji prawnych w przypadku poświadczenia nieprawdy.

Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły: **nie stwierdzono**.

10. Zgodnie z art. 55 ust. 4 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (*t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.*) zaleca się:

1) zgodnie z zapisem z decyzji MEN nr DJE-OP.400.17.2015.AK z 8 kwietnia 2015 roku: „minimalny wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacji wczesnoszkolnej oraz minimalny wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą w II etapie edukacyjnym – jest taki, jaki obowiązuje dla szkół publicznych” realizować na pierwszym etapie edukacyjnym, stosownie do klasy, zajęcia komputerowe lub edukację informatyczną w wymiarze określonym w załącznikach nr 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (*Dz. U. z 2012 r. poz. 204 ze zm.*) i rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (*Dz. U. z 2017 r. poz. 703*); a na drugim etapie edukacyjnym realizować w także w klasie IV i V informatykę w wymiarze określonym w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (*Dz. U. z 2017 r. poz. 703*).

Termin realizacji: 1.09. 2018 r.

2) zgodnie z zapisem w decyzji MEN z 8 kwietnia 2015 roku (nr DJE-OP.400.17.2015.AK): „szkoła prowadzi dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla szkół publicznych” nie wpisywać do dzienników lekcyjnych numerów PESEL uczniów, a z kolei wpisywać adresy emailowe (jeżeli je posiadają) rodziców lub opiekunów, co jest zgodne z § 8 ust 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (*Dz. U. z 2017 r. poz. 1646*).

Parafa dyrektora

Lb

parafa kontrolującego

Woj

Termin realizacji: 11 czerwca 2018 r.

3) zgodnie z zapisem w decyzji MEN z 8 kwietnia 2015 roku (nr DJE-OP.400.17.2015.AK): „szkoła prowadzi dokumentację przebiegu nauczania ustaloną dla szkół publicznych” dokonywać sprostowania błędu i oczywistej pomyłki w dokumentacji przebiegu nauczania dokonywać zgodnie z § 25 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017 r poz. 1646).

Termin realizacji: 11 czerwca 2018 r.

STARSZY WIZYTATOR

B. Walaszczyk
mgr Bożena Walaszczyk
Bielsko-Biała, 06.06.2018 r.

podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

Dyrektor Szkoły

Agata Wejtko
Agata Wejtko
Bielsko-Biała 06.06.2018

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

Stowarzyszenie
Wolna Szkoła Waldorfska
WALDORFSKA SZKOŁA PODSTAWOWA
im. Cypriana Kamila Norwida
43-309 Bielsko-Biała, ul. Pocztowa 22
tel/fax 0-pref-33-810-13-93
REGON 070545599-00026

11. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

Dyrektor Szkoły

Agata Wejtko
Agata Wejtko
Bielsko-Biała 06.06.2018

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Stowarzyszenie
Wolna Szkoła Waldorfska
WALDORFSKA SZKOŁA PODSTAWOWA
im. Cypriana Kamila Norwida
43-309 Bielsko-Biała, ul. Pocztowa 22
tel/fax 0-pref-33-810-13-93
REGON 070545599-00026

Dyrektorowi szkoły, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40 – 024 Katowice,

Parafa dyrektora

Agata Wejtko

parafa kontrolującego

Bożena Walaszczyk

- zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (*Dz. U. z 2017 r., poz. 1658*) w związku z art. 180 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (*t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.*)

Parafa dyrektora

parafa kontrolującego

